

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASARNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.	Egészévre	8 kor.
Fél évre	4 .	Egyes szám ára	20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.

Hirdetések, valamint nyílttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Téves információ.

Petrozsény község képviselőtestülete két év előtt kérte a pénzügyminisztertől a gimnázium mellett levő 1178 □-öl területű kincstári telket a tervezett középítkezések céljára. Még a múlt évben kelt leiratával tudatta a pénzügyminiszter, hogy a kért kincstári telek azért nem volt átengedhető, mert a zalatnai m. kir. főbányahivatalnak informáló jelentése szerint Petrozsény községnek e célra sokkal alkalmasabb telkei vannak, továbbá, mert a középületek felállítását biztosítottak nem tekinthető, amennyiben teljes megnyugvásra szolgáló adatokkal nem igazoltatott, hogy a község rendelkezik akkora anyagi erővel, hogy a tervbe vett középületeket rövid időn belül tényleg felépíthetné.

Ezen indoklás és aggályokra vonatkozólag a valódi tényállás feltüntetésével kapcsolatosan újabb felterjesztésben hangsúlyozza a községi közgyűlés, hogy a zalatnai m. kir. főbányahivatal jelentésében, említett, középítkezések céljára alkalmas községi telkekről Petrozsény község előjárásának képviselőtestületének tudomása nincsen. Utal továbbá arra a köztudott tényre, hogy a piaci áruforgalom céljára a község belterületén egy jutott a község egy 1390 □-öl és egy 1 hold 490 □-öl területű piactérhez, hogy ezen területek egyikét több petrozsényi polgár a közöelt tekintve és ezért hozott anyagi áldozat mellett átadta a községnek, oly világos kikötéssel, hogy azt a község más, mint piaci áruforgalom céljára nem használhatja; ugyanezen célra és hasonló feltétel mellett engedte át az érintett másik területet a Salgótarjáni Köszénbánya Részvény-Társulat.

Ezen kívül a községnek egy talpalatnyi területe sincsen. Ezek pedig a tervezett középületek építésére még az esetre se volnának használhatók, ha rendeltetésük a szerződésben határozottan megjelölve nem volna, mert a piaci áruforgalom érdekében azokra feltétlen szükség van, sőt tekintettel arra, hogy élelemszükségletét nemcsak Petrozsény, hanem egész vidéke, vagyis mintegy harmincezer fogyasztó az itteni piacon szerzi be; tekintettel továbbá arra, hogy az itteni éghajlat az élelmi cikkek termelésére nem alkalmas, az egész Zsilvölgy fogyasztása behozatal után nyel kielégítést s így a rendelkezésre álló áruhely is gyakran szüknek bizonyul; annál fogva az említett piac területéből más célra még csekély részt se lehetne eltolni.

Más ingatlana a községnek nem lévén, tévedésen alapul a zalatnai m. kir. főbányahivatal információja. Nagy hálára volna kötelezve Petrozsény község közönsége, ha bárki megjelölné azt a községi telket, mely a tervezett középületek építésére alkalmas volna.

A felterjesztett emlékiratban tüzetesen meg van jelölve, hogy melyek azok a köztekintetek, amelyek a tervezett középületek létesítését indo-

kolják s be van igazolva, hogy azok a középületek feltétlenül szükségesek, hogy Petrozsény, mint határszéli gócpont magyar nemzeti kulturális és közgazdasági missziójának egy helyi, de különösen állam érdekből meg felelhessen.

Annak az aggodalomnak eloszlására, mintha a szintén téves információ szerint Petrozsény anyagilag nem volna képes a tervezett középületeket felépíttetni, az újabb emlékirat felemlíti, hogy a három évtized előtti kietlen vadon helyén itt erőteljes községi élet virul, hogy ily rövid idő alatt a pár száz őslakó által üzött ősi mező gazdálkodást ezer és ezer munkás család tisztességes megélhetését biztosító ipari munkásság váltotta fel, melynek révén Petrozsény ma már ennek a háromszázezer lelket meghaladó dicső multu vármegyének legnépesebb s legnagyobb forgalmu és a magyar kormány által államérdekből kiváló jelentőséggel bíró gócpontnak elismert községévé fejlődött. És így, ha a saját erejéből s ily rövid idő alatt ennyire fejlődött Petrozsény, haladásának erőforrásaival rendelkezve s az állam kért támogatásával minden esetre elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a tervezett középületeket is rövid időn belül felépítteti, minek bővebb bizonyítására felemlíti, hogy a sürgős szükségét képező községháza-építésre megfelelő összeg a „Petrozsényi Takarékpénztár”-nál van elhelyezve és ha az újból felterjesztett emlékiratban felsorolt középületek építésére kért kincstári telket megkapjuk s azok felépítésének ideje elérkezend, Petrozsény község közönsége meghozza a saját érdekében, a jelzett célból indokolt anyagi áldozatot még az 1886. évi XXII. t. cikkben biztosított önadóztatás útján is.

A közcélra kért kincstári telek kihasználatalanul, parlagon hever s üdvösebb, a közre hasznosabb célra nem értékesíthető, mint amelyre a község átengedtetni kérte, s beigazoltatván, hogy a kormány annak idején tévesen vagy helytelenül volt informálta; nem szenvedhet kétséget, tehát, hogy a pénzügyminiszterium nem fog elzárkózni a község indokolt kérése elől és az államérdeket érintő köztekintetek elutasíthatlan követelménye elől s ezzel elsősorban az immár nagyon is aktuális községház-építés kérdése is valahára a megvalósulás stádiumába jut. Hogy oda épül-e, vagy egyéb módon nyer az ügy elintézését, azt a községi képviselőtestület bölcsesége fogja eldönteni, de hogy a döntés felette sürgős, azt felesleges indokolnunk, valamint azt is, hogy az elhatározásra az érintett telek kérdése befolyással van.

Még egyszer „március 15.”)

Lezajlottak országsszerte a március 15-iki ünnepségek, a lapok exaltált cikkeket közöltek az egetverő lelkesedésről. Statisztikusnak is nehéz lenne hamarjában kiszámítani, hány milliószor éltették a magyar szabadságot, hány millió torok énekelte a Hymnuszt,

*) A nemzeti ünnep rendezésére vonatkozó nézetet nem óhajtok, mindazonáltal közölni a cikk írója iránti tekintetből és mert a közérdekű kérdések megvilágításának még akkor is tért nyitunk, ha ellenkező véleményben is vagyunk. Természetesen, helyt adunk az ellenkező vélemény nyilvánításának is. Szerk.

Szózatot, hány száz esküdött, hogy ők tovább rabok nem lesznek. Arról nem is szölok, hányan rugtak be a hazáért! Ha pénzértre átváltoztának e sok üres hangot, de nagy kulturális alapítványokat lehetne belőlük létesíteni.

Mit takar ez az egetverő lelkesedés? Van-e ennek a sok lármának magja? Rejtezik-e benn komoly tartalom?

Semmi!

Apáthy István, a kolozsvári egyetem országos hírtű professora legutóbb a „Pesti Napló” egyik számában azt fejtegette: őt apja csupán arra oktatta, hogy a hazáért dolgozzék, de arra már nem, hogy a haza jogait őrizni segítsen!

Ez is valami! De a mostani fiatal generációt, a melyik a professor ur, meg kortársai után következik, még dolgozni sem tanították, mert mire való a protekció? Mióta divat nálunk, hogy az érdemet, a munkát is honorálják?

Ebből az a tanulság, hogy a fiatalság protekciótlan fele csak annyit dolgozik, hogy a mindennapi kenyere meglegyen, a protezsáltak ennyit sem!

Ha valaki nyitott szemmel járkált Budapesten az egyetem körül, megfigyelhette, hogy reggel kopott ruhájú, sapát alakok sietnek fel a lépcsőkhöz, csak 11—12 óra felé térnek vissza. Reggel tehát senki sem állong, lézeng az oszlop csarnokban, vagy az aulában; csak fél 10 tájon kezdenek az aula törzsvendégei gyülekezni, kiállnak az oszlopcsarnokba, nézegetik az arra járó-kelőket, sikamlós vicceket eregetnek meg egy-egy kivillanó piros alsósoknya láttára; tizenegy óra tájon eltávoznak, a leányiskolák felé, hogy a kitóduló leánysereget kísérgessék.

Ezek a tíz órai egyetemi hallgatók kifogástalan gavallérok, protekciójuk, pénzük bőven, a világon mindenre ráérnek, csak tulajdonképeni dolgukra, a tanulásra nem!

Amazok szegények majd éhen vesznek a napi munka mellett, a hazáért tehát nem dolgozhatnak, emezek ráérnek ugyan a tanulásra, de hát az olyan unalmas!

Higgye el Apáthy professor ur, amaz a fél ugyan nem sokat fog a hazáért dolgozni, ha az életben valahol kiköt, mert a fiatal évek agyon törték, harminc éves korában már fáradt; emezek pedig nem dolgozhatnak a hazáért, mert nem értenek semmihez. Innen van, hogy a legtöbb szegény fiú olyan pályát keres, mely pár év alatt kenyeret terem; az uri családok fiai pedig azért mennek oly szívesen jogásznak, mert jogi szakon lehet az esztendőket legszebben elélekedni!

Hála a szerencsés vizsgálati rendszernek, a szigorlatok részletekben is megszerezhetők, azután a papa vagy Gyula bácsi majd besegít a miniszteriumba, legrosszabb esetben lesz a fiatal ur szolgabíró otthon! S azt hiszi magáról, hogy ért mindenhez!

Apáthy professor ur tényleg dolgozott a hazáért, becsületet szerzett hazánkban a külföld előtt, de hát ő még csak egy ember.

Angol, Német, Francia- és egyéb országokba gyakran járnak a külföldiek valami féle iparcikket venni; jön-e hozzánk is valaki? Vagy jön-e majd másodszor is?

A hazát könnyű éltetni, a Szózatot is könnyű énekelni, csak torok kell hozzá! De hazánkban ipari tekintetben is becsületet szerezni, ahhoz mégis több kell.

Ezért nem becslöm én sokra a hazafias ünnepeket; az emberek kiordítják magukat, kicsit isznak is, azután kész az ünnep, lelkesedünk a hazáért!

Melyik iparosnak jut eszébe, hogy csináljon ő is olyan tisztességes munkát, mint az a sokat csufolt, gunyolt német vagy angol iparos?

Mert a tisztességes munkához kettő kell; tisztességérzet, hogy akar is olyant csinálni, meg tudomány, hogy képes is megcsinálni!

Tisztességérzet a mai világban! Az most nem kelendő portéka, mert nem csillog, van ugyan most is, hanem száornyen utána kell keresni, míg megtaláljuk, de azért van, én még ismerek sokat.

Amelyik a Kerepesi-úton hirdeti magát, hogy „magyaros tisztesség“, az nem az! Tudás is kell a jó munkához! A magyar iparnak, kereskedésnek ez a leggyengébb oldala!

Elvégi a gyerek a négy alsó osztályt úgy ahogy; aztán, mivel nem akar tovább tanulni, odaadják inasnak, ott 3—4 esztendeig bölcst ringat, meg a korezmába szaladgál, azután felszabadul; pár évig „iparossegéd“ azután megházasodik és „mester“ lesz belőle, de milyen?

Értelmes, jómódu iparosoktól hallottam, hogy az apja nem taníttatta, még irni sem tudott, mikor „iparosanonnak“ adták, csak később tanult nagy fáradsággal.

Itt van a hiba, hogy legtöbbször a legrosszabb tanuló gyereket adják mesterségre, holott éppen az iparüzés olyan pálya, amelyen kis észszel, tanulással, legkönnyebben virágzásra juthat! Éppen a nemzet vagyonsodása érdekében kellene az iparos osztály intelligenciáját, meg szakjabeli tudását emelni!

Ezért kellene az iparos inástól legalább 2—3 polgári, vagy ahol nincs, más 2—3 középiskolai osztályt megkivánni, vagy specialisan iparskolákat létesíteni a mostani esti tanfolyamok helyett.

Tapasztalataim vannak, hogy éppen az intelligensebb kisiparosok nagyon szeretnek üres óráikban olvasgatni, s a mi igen jellemző, én legtöbbször a magyar történelmet láttam a kezükben!

Az ilyen ember azután nemcsak ünnepelne a hazáért!

Hogy a hazáért való sok éneklés meg szónoklás csakugyan szó, meg hangvesztegetés, világos a következőkből: nem tiszteljük a saját törvényeinket!

Igenis! Épp a március 15-iki szokásos felbuzdulás előtt történtek hiteles esetek, t. i. egy vadászon, tiltott időben zörgét löttek; kopókkal tilalmi időben vadászván, őzeket löttek; tilalmi időben nyulat löttek.

Ha valamelyik benszülött pásztor tenné és a bérlo tudomására jutna, bizony kibolháznák a kocsokot; azonban nadrágos ember büntelen elkövethet ilyeneket, ha egyedül, vagy meghitt társaságban van, mert:

- 1., fel nem jelentik, hisz vele egy bandában vannak a felesketett „vadörök“,
- 2., most ex-lex van,
- 3., az összes őzsuták meddők az idén;
- 4., az őzbakok halálos kimeneteli párbajt vívtak egymással; mikor rájuk akadtak, már mindkettő halálra doklott a kapott súlyos sebekben s tulajdonképpen haláluk után löttek őket agyon.
- 5., A zerge részeg volt megtámadta a vadászokat, ok csak védtek magukat.

Az elesett vadat pedig nem szokás ott hagyni, mert elszaporodnak husától a rókák; azután van itthon ismerős, koma, sógor, azokat megörvendeztetjük egy kis „olesó hussal“, hadd spóroljanak meg pár garast a koszon!

Sajnos bizony, úgy van! Uri emberek oda súlyednek le, elkövetik azt, amiért a benszülöttet keresztrefeszítenék, ha tudnák.

Pedig az oláhokat észszerűbb okok viszik rá az ilyen sintér munkára.

Pöre van (melyiknek nincs!), elvisz egy őzet, mellékel a igazságához, hátha jobban lesz a szavának foganatja, akihez viszi az is csak ember, miért ne fogadná jó szívet a „mellékjövédelmet“?

Vagy pedig adós szegény egy kis uzsora kamattal; elviszi hát, hogy szívtelen hitelezőjét irgalomra hangolja, aztán melyik hitelező nem örül, ha az ötven százalékos kamat száz százalékos interest jövedelmez?

Vagy pedig pár krajcár kellene neki, bizalommal viszi a lopott vadat a kecskeszakállú lengyel polgártárhoz, az szívesen megveszi, élni csak kell, aztán az orgazdaság tisztességes polgári foglalkozás.

Mondom az oláhnak inkább van mentsége ha lop, mint a nadrágos embernek, aki szinte ilyen hóhér munkát mivel!

Ezért mondom én, hogy nem tisztelik a törvényt nálunk, kiki megszegi, ha érzi, hogy nincs zsandár a háta mögött.

De nem tisztelik, nem tartják a rendet sem! Magától értetődik, hogy bárhol is az végez előbb, aki korábban jön; hanem ez csupán mondás, a valóság más! Bemegyek valahová; várnak tizen, akik korábban jöttek mint én, én tehát tizenegyedik lennék, feláldozok egy cigarettát, megkockázatok egy kézsorítást... és én vagyok az első.

Vagyon ebadó is a világon! Nekem meg van öt kutyám; bevallok egyet, ott is megtakarítok pár koronát, azt az egy kutyát is kolonccal kellene járatni, de minek fázasszam vele, ugyse nézi meg senki, van-e a nyakán? Rendeznek néha ebzárlatot is! Ki busul amiatt? Ha elfogják a kutyámat, megverem a kutyapécért, vagy adok neki két hatost, majd elereszti!

Szomszédoknak szép almái vannak a fáján! Az enyémekec hitványak! Hát leverem a szomszédét, ha nekem nincs, neki se legyen.

Nincs apró fám otthon! Van elég kerítés a határban, éjjel felkarolok pár deszkát; van apró fának való elég!

A fiam elcsavarogja az iskolát! De mikor olyan soká benttartják szegény gyerekeket a sok ülés megárt neki!

Hogy bedobálta a szomszédom ablakait! senkinek semmi köze hozzá! A szomszéd feljelentett ugyan, de csak találkozzam vele egy este egyedül, majd adok neki olyant, hogy meglemeget!

Ilyen a magyar törvénytisztelt!

Szabadság, egyenlőség, testvériség! Szónak szépek, fogalomnak gyönyörűek, hanem lehetetlen gondolatok; még a menyországbán sem valósultak meg, hisz a katekizmusban olvassuk, hogy kilenc rangfokozat van az angyalok között is, hát akkor a többi kócos megboldogult hogy állhat szóba pl. egy „szerafin“-nal?

Egyenlőség! Te munkás, csak merj piszszenni munkaadód ellen, rögtön lehuiz tiz pengő a keresetből, azonfelül feljelent, mint esendháborítót!

Ne is áldodj, hogy vele egyenlő vagy, annál kevésbé testvér! Te szűrés atyafi, próbáld valamelyik cilinderes, sarkantyus testvéredet az utcán utbaigazításért megszólítani! Majd megtudod, hogy testvérek vagytok, de mostohák!

Jobb nekünk a hazáért nem ordítani annyit! Jobb volna inkább az embereket és magunkat kissé javítanunk, fiainkat pedig jobbaknak nevelni, mint mi vagyunk!

Jámbor Miklós.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Gyászünnepele.** A szászvárosi ev. ref. Kúnn kollegium elöljárósága gróf Kúnn Gézának az intézet néhai nagyevű főgondnokának emlékeztérére, halálának évfordulóján 1906. április hó 10-ikén, Szászvárosban a kollegium tornacsarnokában GYÁSZÜNNEPELYT rendez. Az ünnepély sorrendje: 1. Te benned bízunk, szoltár; éneklő a gyülekezet. 2. Ima; mondja Tankó Béla vallástanárr. 3. Jerse emlékeztünk, régi egyházi ének Farkas A.-tól; előadja a kollegium énekkara. 4. Emlékezés; tartja Simon Ferenc ig.-tanár. 5. Gyászenek Spohr L.-tól; előadja a kollegium énekkara. Az ünnepély kezdete d. e. 11 órakor.

— **Az elöljáróság f. hó 30-án tartott tanácsülésében több említésre méltó határozatot hozott.** Megbízta ugyanis a községi bírót, hogy az üresedésben levő három rendőri állást, próbaidőre ideiglenesen töltsé be. Égető szükség volt erre az intézkedésre, mert a rendőri teendők ellátása ezt már elutasíthatatlanná tette. Egyik volt községi tisztviselő azíratt adott be kérelmet az elöljárósághoz, hogy a folyó évi 46. számú közgyűlési határozattal folyósított drágasági pótlékból a múlt évben teljesített közszolgálati időre a kiutalt összeg arányában részére 100 korona adassék ki. Ezt a kérelmet az elöljáróság teljesíthetőnek nem találta, mert az említett közgyűlési határozat a folyamodott tisztviselő, kezelő- és szolgaszemélyzet részére utalványozta a költségvetésben megtakarított fedezet terhére a drágasági pótlékot. Kérelmező pedig azért nem is folyamodott, továbbá azért sem volt a kérelem teljesíthető, mert ugyancsak a hivatkozott végzés szerint a képviselőtestület a közszolgálatot teljesítő községi alkalmazottak helyzetén kívánt segíteni, folyamodó pedig nincsen községi szolgálatban. Elhatározta továbbá az elöljáróság a vasuti kijárónál, a Málea-hidnál és a

piactéren illemhelyek felállítását. Ez irányban a szükséges előintézkedések megtételén, köztisztasági, közegészségi és célszerűségi szempontból már régóta hangoztatott óhaját jutott a megvalósulás stádiumába. Folyó ügyek elintézése mellett megvitatták tárgyat képezte az egyfolytában való hivatalos órák behozatala iránt tett indítvány, mely szerint a nyári hónapokban reggeli 7 órától délután egy, esetleg két óráig terjedő időre lenne a hivatalos órák tartása megállapítva. Ebben az ügyben az elöljáróság ezuttal nem határozott a közgyűlés elé terjesztendő indítvány felett. A mult ülésben hozott határozatok foganatosításáról a közpénztár állásáról, a befolyt adók és azok beszállításáról; illetve rendeltetéstük céljára történt felhasználásáról szóló jelentések tudomásul vétele után az ülés d. u. négy órakor véget ért.

— **Április.** Ma még verőfény, holnap hó. Ma mosoly az ajkon, holnap azt mondjuk, vigye az ördög ezt a cudar időt. Ilyen ez az április. Mintha az ember bosszantására lenne ezen a világon. Szóval az emberi élet, jó rossz váltakozva. Pedig ha nem ismernénk azt ami kellemetlen, tudnánk-e örülni a jónak, ami kedves? Ha nem volna téli, a piros virág okozna-e olyan örömet? Hát csak hadd tombolja ki magát ez a legnagyobb úr, az idő, majd annak idején legalább szívesebben köszöntjük a lombfakasztó, madárdalt hozó májst.

— **A szenes gödrök bántják hátszegi lap-társunk szemét.** A „Közérdek“ már többször adta ennek bizonyítékát, de nem reagáltunk rá. Nekünk rontott azért, hogy katonai helyőrséget kérünk, boszantotta, hogy Petrozsényben dohány- és szivarkakülönlegeséget lehet kapni, szemet szűrt neki, hogy a bányagazgatóság főfelügyelgette azokat a munkásokat, akik 25 év óta a bánya szolgálatában munkásságuk és hűségük által az irántuk nyilvánított elismerésre magukat érdemesekké tették. Legutóbbi számában pedig a „Petrozsényi bányatársulati zenekar által rendezett „ethnologia hangverseny“ német részéről irt tudósításunkkal bajlódik s azon ütközik meg, hogy Wagner Rikárdról, mint „bírhető“ zenészerzőről tettünk említés. Szánjuk, bánjuk, hogy ennek az epitetonnak alkalmazásával kihívtat bíralat Vörösmarty Mihályra is rátsíti a „magyartalanul“ bélyegét azért, mert „Hírt Ferenchez“ irt remek versében ezt a bevezetést használja: „Hírt hédett zenésze a világnak“ stb. Igaz, hogy ezt Vörösmarty írta, aki Gyulay Pál szerint a nyelvtani szempontot minden habozás nélkül feláldozta az esztetikáinak. Most már tudjuk, hogy Vörösmarty magyartalanul irt, mert ő is ugyanazt az epitetont alkalmazta egy másik világhírű zenészre. Ha most — kivételesen — foglalkozunk tisztelt lap-társunk nyájaskodásával, engedje meg, hogy szembeötlő következtetéseire figyelmeztessük. Megröjja ugyanis zenekritikánkat azért, mert Wagner szenális teremő erejét „magas vonalon álló“ bíralatra méltatja s még is „Hanslick“-nak nevezi a kritikát. Ugy látszik, nem tudja, hogy Hanslick cseh zeneirő Wagner Rikárd egyik leghevesebb ellenese. Ha kedve telik a „K“-nek ami házunk előtt seperni, ebben nem haborgatjuk, de erre a ténre nem fogjuk követni. Arra a kérdésére azonban, hogy „Minek egyáltalán zenekritika ott a szenes gödrök között?“, csak az a szerény megjegyzésünk, hogy azokban a szenes gödrökben terem ami kenyerünk, azok a szenes gödrök képezik azt az erőforrást, mely minden irányu haladásunkat s kulturális életünket biztosítja. Hogy a zenét is kultiváljuk itt a lap-társunk által lekiécsinyelt szenes gödrök között, azt haladásunk fokmérőjének büszkén elismerjük s midőn hírlapirő tisztünket teljesítve művészi zeneprodukcióról referálunk, nem irhatunk abban a stílusban, mintha például a hátszegi bivalyok bőgéséről tennénk említést.

— **Halálos baleset.** Stoika Mark I. Márk, livozeni 60 éves lakos életével fizette meg azt, hogy a pálinkát imádta. Csinált magának egy kis jó napot és este hat óra tájban, mikor az áldott italból jól fölötött a garatra, a részegségtől öntudatlan állapotban felment Magos Jozsif bányamunkás 169. számú padlás lakásába. Ott minden tekintet nélkül enni kért, s mint aki jól érzi magát, az asztalhoz is ült. Mi természetesebb, hogy a hivatlan vendéget nem fogadták valami szívesen és az ajtón kívül tessékelték, nem ügyelve reá, hogy a rozoga lépcsőn még le is zuhanhat, sorsára bízták. — Pár pillanat múlva erős zuhanást hallottak a házbeliak, amire nem igen figyeltek. Hét óra tájban Magosékhöz ment Cubolyán Mari és Nemes Paula, akik

mondották is a házbelieknek, hogy egy ember fekszik a grádics alatt, majd az éjjeli órért küldöttek, aki ügyet sem vett a dologra, azt mondva, hogy ugyis látta az illetőt egész nap részegen járni a községben. Tíz óra tájban zörgetett egy székely ember, hogy néznek ki, mert egy halott ember fekszik a lépcső alatt. A házbeliék lemenve, tényleg halva találták Stoika Márkot. A bevezetett orvos - rendőri vizsgálat megállapította, hogy a zuhanás következtében beállott agyvérzés és belső sérülés folytán következett be a halál.

— **Értékes vadász-zsákmány.** Nagy szerencséje volt a héten egy vulkáni juhásznak. Az erdei legelőn őrizte juhait s hirtelen egy hatalmas medvét vett észre, amint két kis boccsal játszadozott egy cserjés szélén. Golyóra töltött rozsdás puskájával fedett helyről célba vette az anyamedvét, a fegyver eldőrdült a medve szíven találva felfordult. Óvatosságból még egy golyót röptetett a fejébe, de erre már nem volt szükség, mert a hatalmas állatot az első lövés megölte. Nagy diadallal szállította be Vulkanba az értékes zsákmányt és az öt-hat hetes két bocot. A nyers bőrt 60 koronaért és a két kis medvét Petrozsényben 40 koronaért adta el, de a bocokért már háromszor annyit ígérnek, vevő: Rosenthal Manónek.

— **Szerencsétlenség.** Lázár Mihály bányamunkás vigyázatlansága folytán beesett egyik mély aknába. Felesége s apró gyermeke siratja a szerencsétlenül járt bányamunkást.

— **Egy csendes örült** elhagyatottságáról hoz tudósítást a „Vajdahunyad és Vidéke”, azt állítván, hogy a szerencsétlen Bördi János, Azzola B. János petrozsényi szénvállalkozó megbízottja. Ez tévedés, mert az a szerencsétlen ember Azzola János nándorhegyi cég vajdahunyadi megbízottja.

— **A pálinka.** Szegény Medvec Ferencnek is az okozta halálát. Aninoszan lakott, rosszul élt a feleségével, meg a sógorával, amint mondják. Vasárnap többször ivott a kelleténél s összeverekedett a sógorával, aki úgy megrugta, hogy másnap meghalt. Az ügyészség közbejöttével megejtett törvényszéki boncolás belrepedést konstatait a szerencsétlenül járt fiatal emberen. Magyar bányász nép óvakodjál ettől a szívet-lelket megmérgező italról.

— **A Triesti Általános Biztosító Társaság** (Assicurazioni Generali) f. é. március hó 17-én tartott 74-ik közgyűlésen terjesztettek be az 1905. évi mérlegek.

Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1905. december 31-én érvényben volt **életbiztosítási** **tőkeösszegek** 771.879,007 korona és 54 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 35.489,533 korona és 24 fillérre rugtak. Az **életbiztosítási osztály díjtartaléka** 18.739,255 korona 97 fillérrel 209.076.662 korona 98 fillérre emelkedett.

A **tűzbiztosítási ághoz**, beleértve a betörés-lopás elleni és **tűkörüveg biztosítást** a díjbevétel 14.429.413,117 korona biztosítási összeg után 23.671,911 korona 75 fillér volt, miből 8.903,497 korona 38 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 14.768,414 korona 37 fillérre rugott, mely összegből 10.464,043 korona 40 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 94.667,902 korona 96 fillér.

A **szállítmánybiztosítási ághoz** a díjbevétel kitett 3.833,502 korona 39 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.552,290 korona 37 fillérre rugott.

Károkért a társaság 1905-ben 30.285,711 korona 02 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 827.976,227 korona és 40 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A **nyereség tartalékok** közül, melyek összesen 26.999,096 korona 73 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti **nyereség tartalék**, mely 5.250,000 koronát tesz ki, az **értékpapírok árfolyamigadozására** alakított tartalék, mely a 3.729,624 korona 17 fillér külön **tartalékkal együtt** 19.206,875 korona 73 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó **kétes követelések tartaléka** és az 911,110 korona 50 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezen kívül fennáll még egy 1,471,110 korona 50 fillért kitevő **tartalék**, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsé.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az idei áttalások folytán 247.497,914 korona 42 fillérrel

270.052,078 korona **64** fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatl. és jelzálog követelések	43.258,594 K. 47 f.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	21.221,765 „ 52 f.
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	1.354,419 „ — „
4. Értékpapírok	185.300,903 „ 34 „
5. Tárcá váltók	707,151 „ 55 „
6. A részvényesek biztosított adóselevei	7.350,000 „ — „
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	10.859,244 „ 76 „
Összesen:	270.052,078 K. 64 f.

Ezen értékekből **585 millió korona magyar értékekre esik.**

Fecske madár . . . *

*Fecske madár dalolj ablakom felett,
Hadd feledjem én ezt a bús életet,
Elátkozva lettem e nagy világba;
Azért nincsen lelkemnek boldogsága.*

*Busan nézek feléd kedves tavaszom,
Hozz örömet, hadd feledjem bánatom;
Bánat nélkül boldog vón az életem;
Teljesülve minden vágyam, reményem.*

*Mért születtem e világra, mért élek,
Talán azért, hogy szenvedjek a végett?
Mít ér élttem, ha örömem nincs benne,
Nagyobb benne csalódásom mint kedvem.*

*De mikor is volt örömem énnekem,
Az örömet jaj de ritkán éreztem,
Nem volt nekem az a vágyam mint másnak;
Csak terhére voltam e nagy világnak.*

A hűtlenhez . . .

*Szerettelek mindig híven
Jobban más sem szerethet,
De mivel te úgy elhagytál;
Szeretnem már nem lehet!*

*Éldd hát mással világodat
Engem pedig feledj el,
Feledj, ha kell örökre is,
Ne törődj a lelkeimmel!*

KENDREY PÁL.

*) Ezuttal észrevétel nélkül közöljük, nehogy az olvasó közönség bírálatára befolyást gyakorolni lásszunk. Szerk.

Felelős szerkesztő: **Zádory Károly.**
Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

Meghívó.

A Dévai Kerületi Betegsegélyző Pénztár rendes évi közgyűlését

1906. évi április hó 1-én,

határozatképtelenség esetén pedig 1906. április
8-án d.-e. 10 órakor

tartja meg Déva városháza kistermében,

melyre a megválasztott közgyűlési tag urak
ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése és a jegyzőkönyv hitelesítésére két közgyűlési tag kiküldése.
2. Zárószámadás előterjesztése.
3. A felügyelő bizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti határozat.
4. Indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg legalább 8 nappal írásban beadandók.
5. A felügyelő bizottság választása az alapszabályok 25. §-a értelmében.
6. Választott bíróság kiegészítése, 3 rendes tag az alkalmazottakból, 1 póttag a munkaadókból és 2 póttag az alkalmazottakból választandók.

Déva, 1906. évi március hó 14-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Sz. 510/906.
tkvi.

Árverési hirdetmény.

A hátszegi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság, dr. Rosenberg Ignác ügyvéd által képviselt Matyej József és neje Padure Flore, végrehajtóknak Leszát József, kk. Sauke János és kk. Sauke Éva, képvis. Sauke Miklós t. és t. gyámjuk által végrehajtást szenvedők elleni végrehajtás ügyében közhírré teszi, hogy végrehajtónak Leszát József ellen 23 kor. 74 fillér tőke ennek 1899. május 5-től járó 5% kamatai 31 kor. 24 fillér eddigi, kisk. Sauke János ellen 13 kor. 76 fillér tőke, ennek 1889. május 5-től járó 5% kamatai 13 kor. 60 fillér eddigi és kisk. Sauke Éva ellen 23 kor. 76 fillér tőke, ennek 1899. május 5-től járó 5% kamatai 13 kor. 60 fillér, eddigi megállapított per és végrehajtási, valamint a jelenlegi 18 kor. 60 fillér és a még felmerülő költségek iránti (ugy a csatlakozottak kimondott) követeléseik kielégítése végett Leszát József, kisk. Sauke János és kisk. Sauke Éva végrehajtást szenvedőknek a dévai kir. törvényszék puji kir. jbiróság területéhez tartozó Zs.-V.-vulkáni 195 sz. tjkvben. Ár 1. rsz. u. o. 196 sz. tjkvban. A + 2 rsz. u. o. 197 sz. tjkvben. A + 1 rsz. és u. o. 198 sz. tjkvben. A + 1 rsz., a felvett ingatlanokból 3/24 részét rendszámokénti részletekben az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételekben részletezett összesen 674 kor. kikiáltási árban az 1906. évi április hó 10-ik napjának d. e. 10 órakor Zs.-V.-Vulkan község előjárósága házában megtartandó nyilvános bírói árverezésen a leg-többet ígérőnek esetleg a kikiáltási áron alul is el fog-nak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzzel az ingatlanok kikiáltási árának 10% készpénzben vagy a kormány által óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban, amelynek névértéke 2/3-ad részéig fogadtatik el csupán a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak előzetes bírói letéte helyezése tanúsító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. A legtöbbet ígérőnek bánatpénze visszatartatik míg a többinek visszaadatik.

Vevő köteles a vételár felerészét az árverés napjától számított 30 nap alatt, a másik felerészét ugyanazon naptól számított 60 nap alatt az árverés napjától járó 5% kamataival együtt a hátszegi m. kir. adóhivatal mint letétpénztárhoz befizetni.

A megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tkvi hatóságnál ugyszintén Zs.-V.-Vulkan község előjárósága házában vagy a bírói kiküldöttnél megtekinthető.

A kir. bíróság, mint tkvi hatóság.

Hátszeg, 1906 évi január hó 29-én.

Gorove Viktor.
kir. aljbíró.

Égető készüléket

fa, selyem, bársony, bőr stb. beégetéshez, kitűnő
Platina tüvel. használati utasítással
10 koronaért

küldök utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése
esetén, bérmentesen. Nagy képes árjegyzék be-
égetéshez előrajzolt fa-disz tárgyakról 60 fillér
(bélyegben is beküldhető).

FEKETE SÁNDOR papírkereskedő
Budapest. VII., Elemér-utca 4.

Villamos berendezések.

Városok, kastélyok, szállodák, malmok,
magánházak és gyárak
berendezése

Világításra és erőátvitelre.

Specialitás: Önálló kis telepek (elektrogének).
Csekély befektetéssel mindenkinek lehet villamos
világítása.

Motorok, Benzin, gáz stbire.

Üzembiztos, tartós, kevés kezelést igénylő,
legolcsóbb gépek.

Fejér és Schmidt,
BUDAPEST, Eötvös-tér 2.

Okvetlen rendelje meg!

BUDAPEST ÉJJEL!

című szenzációs könyvet?

A vaskos díszes **Ezen mű első kiadása pár** Irta: **Benedek László**
kiállítású kötet **hó alatt teljesen elfogvott!** (Adrien).
ára 3 korona

Most jelent meg a második kiadás,
mely az összeg előleges beküldése, vagy után-
vét mellett megrendelhető a

„BUDAPEST ÉJJEL“

kiadóhivatalában,

Budapest, IV., Veres Pálné-utca (Zöldfa-u.) 16 d.

!Képek az éjszakából!

Tartalom: Hogy születik a bűn. — Gondos neve-
lés. — Mari. — Mari elbukik. — A család. —
Mariból Ella lesz. — Bűn útján. — Fokról-fokra.
— Aki valóban szeret. — Egy szó. — **Apró
éjjeli mesék.** — A zsoké. — Mesterséges botrány.
— Ami felesleges. — Nappali Pali. — Ida. —
Kedélyes kocsikázás. — A zsúr. — A tisztesség
kérdése. — Tiszta szerelem. — **Az utca.** — **Sze-
relem?** — **Páriák.** — **Lilly csókja.** — **Tárcaanyag.**
— I. Asszony-természet. — II. Asszony-energia.
— **Az iluzió.**

Figyelem!

Megbízható legjobb minőségű hírneves valódi
szepességi

lenvászon és
damasztáru

minden nagyobb üzletben kapható

A késmárki gyár bejegyzett védjegye

Késmárki
gyártmány
csak az,

mely ezen
védjegy-
gyel van
ellátva.

HAZAI IPAR!

Eladó telkek.

Alulírottak Petrozsényben a Kálváriahegyen köz-
vetlenül az út mellett levő 416 □-öl telke, melynek
hossza az élenkforgalmu közlekedési útméntén 32 méter
s melyen egy bő és jó vizű kút is van, továbbá:

Ugyanott a kórház kerttel határos 112 □-öl
területű telke szabadkézből eladó.

TUTTE JÓZSEF. kémenyseprő mester.

Telek- és ház eladás.

Petrozsény község központján, a Kossuth La-
jos-utca és Malea-utca sarkán levő telkemet a
rajta levő épületekkel együtt szabadkézből eladni
szándékozom s felkerem az érdeklődőket, hogy
az adás-vételre vonatkozólag velem értekezni szí-
veskedjenek.

Petrozsény, 1906. március hó.

Györke Ferenc.

514-906. pski.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

A Zsily-Vulkán gör. kath. templom építésére 1906.
évi április hó 5-ére nyilvános pályázat hirdettetik.

A kikialtási ár a költségvetés szerint 24070 K.
63 fillér, a pályázni óhajtok kötelesek a kikialtási
összegnek 10%-át mint óvadék az egyh. gond. elnöke-
nél letenni.

Az építkezési tervezet és költségvetés Zsily-Koro-
jesdi gör. kath. plébánia hivatalban bármikor meg-
tekinthető.

Megjegyzendő:

1. Az egyházigazgatás fenntartja magának a
jogot, hogy a vállalatot azon pályázónak adja, akit ő
maga fog választani, semmiféle kötelezettség nélkül a
többi pályázókkal szemben.

2. A pályázat illetőleg a szerződés, a vállalkozót
azonnal kötelezi, ellenben az egyház közseget pedig
csak a lugosi sz. szék jóváhagyása után.

Zsily-Korojesd, 1906. február 10. én.

Az egyházigazgatás nevében:

Pataki János,

gr. kath. plébános,
egyh. gond. elnök.

TRIESTI ÁLTALÁNOS

BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

méregének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból
hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harang-
törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar
jég- és viszontbiztosító r.t.“, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o általános
baleset elleni biztosító társaság“ számára.

A petrozsényi főigynökség,
Hitelbank részvénytársaság.

Papir-, rajz- és írószerraktár.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke n. é. közönségének tiszte-
lettel tudomására adni, hogy 1893. év óta tennálló **papirkereskedésemet**
ezen szakba vágó cikkekkel dusan felszereltem s a legfokozottabb
igényeket pontosan s a legjutányosabban kielégítem. **Tanszerek, rajz-
és íróeszközök** nagy választékban állnak rendelkezésre s ezeket is leg-
olesőbban árusítom el. A legegyszerűbbtől a legfinomabbig: **irodapapírok,
levélpapírok, névjegyek, eljegyzési kártyák** stb. kereskedésben jutányos
árban kaphatók.

KÖNYVNYOMDA.

Midőn a kultúra tért hódított
a Zsilvölgyben, Petrozsényben
nyomdát állítottam, majd hirlapot
indítottam, hogy a sajtó erejével
szolgáljam a hazafias törekvést.
A kezdet nehézségeivel küzdve
anyagi áldozatok meghozatalával
tartottam fenn s oda fejlesztet-
tem a nyomdát, hogy a legmesz-
szebb menő igényeket a legju-
tányosabban kielégíteni képes
vagyok; miért is a n. é. közön-
ség szíves támogatását kérem.

KÖNYVKÖTÉSZET.

A művelt közönség folyton
fokozódó igényeinek kielégíté-
sét szem előtt tartva
könyvkötészetet
rendeztem be s ebbe a szakmá-
ba vágó munkálatok teljesítését
megelégedésre s a legjutányo-
sabban elvállalom.

Tisztelettel:
FIGULI ANTAL.